

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. II. Vtrum character sit spiritualis potestas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

Cap. Maior.

ab Innocentio 3. capit. *Maiores* de baptismo & eius effectu, estque totius Ecclesie consensu recepta.

Cap. Ad abolendam.

Ex quo sequitur hæreticum esse qui senserit characterem per nulla Sacramenta imprimi, iuxta cap. ad abolendam de hæreticis, & sententiâ excommunicationis inmodari. Falsa proinde est hæreticorum calumnia dicentium, Innocentium 3. primum excogitasse characterem per Sacramenta imprimi, quæ calumnia ex ipsomet capitulo *Maiores* citato refellitur. Item ex eo quod Patres hanc veritatem tradiderint, quam ex traditione apostolica videantur accepisse: nam alioquin rem quæ ex sola ratione probari non potest, nunquam tam constanter assensissent.

3.

Non satis prob. ex Script.

Aliqui hanc veritatem probant ex Scriptura. Verum si quis diligenter perpendat loca Scripturæ adferri solita, non videntur sufficienter intentum probare. nam inter cætera illud Apost. 2. ad Cor. 1. *Qui autem confirmati sunt vobiscum in Christo, & qui unxi nos Deus, qui & signavit nos, & dedit pignus spiritus in cordibus nostris.* minus videtur efficax, cum varij consignationem, de qua agit Apost. velint fieri per gratiam sanctificantem. omisâ ergo Scripturâ, apertè

Prob. ex PP. Cyrill.

Probatur ex Patribus. Cyrillo Hierosolymitano præfatione in catecheses §. *Magnum est.* ubi ait: *Magnum est præpositum hoc baptisma, captivitatibus liberatio, peccatorum remissio, mors peccati, animæ regeneratio, vestimentum candidum, signaculum sanctum & indelebile.* quibus postremis verbis constat illum censere baptismum imprimere characterem, cum omnis alius baptismi effectus deleri possit. Nazianz. oratione 40. quæ est in sanctum baptismum in principio, ubi inter cæteras baptismi laudes ponit, quod sit sigillum, quia conservatio est ac dominationis significatio. quibus verbis inter baptismi effectus ponit sigillum seu characterem. August. epist. 23. in medio dicente: *nam si christiani baptismi Sacramentum quod unum atque idipsum est, etiam apud hæreticos valet & sufficit ad consecrationem, quamvis ad vitæ æternæ participationem non sufficiat, quæ consecratio verum quidem fecit hæreticum extra Domini gregem habentem dominicum characterem.* Libr. 6. de baptismo contra Donatistas cap. 1. ante medium; ubi postquam docuisset baptismum per hereticos collatum non emundare à peccato, ait: *habere tamen & dare & accipere baptismi Sacramentum, satis eluxit pastoribus Ecclesiæ catholice toto orbe diffusæ, per quos postea plenarij Concilij auctoritate originalis consuetudo firmata est, etiam tunc quæ fors errabat & dominicum characterem à fallacibus depradatoribus suis foris acceperat, & veritatem ad christianæ unitatis salutem ab errore colligi, à captivitate liberari, characterem tamen dominicum in ea agnosce possis quàm improbari.* quibus verbis ostendit per baptismum imprimi characterem; quam sententiam pluribus alijs locis tradit.

Nazianz.

August.

4.

Prob. ratione.

Probatur etiam ratione theologica. Constat etiam apud hæreticos aliqua Sacramenta repeti non posse; cuius rei non potest alia solida ratio adferri, quàm quod imprimant characterem, iuxta Flor. & Trident. supra. Nam quod dicunt hæretici idcirco baptismum repeti non posse, quod sit ingressus in Ecclesiam; non est solidum, si per ipsum baptismum character non imprimatur, ratione cuius is qui Sacramentum recepit, semper censetur ad Ecclesiam pertinere. si enim nihil simile imprimatur, cur baptizatus exire nequeat & redire, atque adeo baptismum iteratò recipere?

2. Dominus aliqua Sacramenta instituit, non

tantum ad propriam suscipientis iustificationem, sed etiam ut per ea diuino cultui peculiariter deputaretur; v. g. ut homo per Baptismum initiaretur fidei, intraret in Ecclesiam, & fieret capax aliorum Sacramentorum recipiendorum: per Confirmationem consecraretur & deputaretur ad liberam fidei professionem, ut tanquam Christi miles eius fidem liberè profiteretur: per Ordinem constitueretur dux in Ecclesiâ & Sacramentorum minister. fuit autem conueniens imprimi aliquod signum permanens, per quod homo ad huiusmodi spiritualia deputaretur, & distingueretur ab alijs hoc modo non deputatis.

Dices: etiam nobis fatentibus non sunt aperta testimonia Scripturæ ad probandum characterem per aliqua Sacramenta imprimi, ergo verius est huiusmodi characterem non esse effectum Sacramentorum.

Resp. neg. consequentiam; eum enim confet ex Conciliorum definitionibus & Patrum sententijs, per quædam Sacramenta imprimi, etiam constat illum esse Sacramentorum effectum ex Christi institutione; cum effectus Sacramentorum non proteniat ex humana voluntate. Adde quod Ecclesiæ nunquam rem tanti momenti tradidisset, nisi ex Apostolorum doctrina hausisset. Quod si aliqui hanc doctrinam non ita habuerunt perspectam, non obstat, nec eam facit minus certam postquam ab Ecclesiâ est definita.

Ex solutione ad 2. adverte characterem spirituales habere rationem signi in quantum per sensibile Sacramentum imprimitur. hac enim ratione est sensibilis in causa: nam per hoc aliquis cognoscitur baptismali characterem esse insignitus, quod sit ablutus aqua sensibili sub certa verborum forma, atque adeo cognoscitur distinctus ab ijs qui huiusmodi characterem non receperunt.

Circa solutionem ad 3. adverte antiqua Sacramenta nullum characterem spirituales impreffisse, eò quod nullam in se virtutem spirituales haberent. quod etiam de circumcisione videtur intelligi, iuxta doctrinam D. Thom. supra relatam, & tenent communiter Theologi. vide Sotum dist. 1. q. 4. art. 1. in fine; quamvis aliqui minore cum fundamento existiment circumcisionem impreffisse spirituales characterem.

ARTICULVS II.

Vtrum character sit spiritualis potestas?

RESPONDET esse spirituales potestatem ad ea quæ pertinent ad diuinum cultum.

D Y B I V M I.

Vtrum character sit aliquid reale ab anima & eius potentij distinctum?

VARIÆ sunt hæc de re sententiæ. 1. Est Dur. dist. 4. q. 1. docentis characterem solum esse relationem rationis ex diuina ordinatione vel pactione, quæ aliquis deputatur ad sacras actiones, sicut ratio pretij in pecunia est relationis orta ex humana institutione. quam sententiâ in re ipsa censet probabilem Sotus dist. 1. q. 4. art. 2. §. *Hæc sententia* quatenus censet esse probabile characterem in re non distingui à subiecto.

2. Est

Characteris effectus in varijs sacramentis.

Instantia.

Resp.

§.

Antiqua Sacramenta non impreffissent characterem.

6.

Resp. aff.

1. Sententia Durandi. Elle relationem rationis.

2. Est

1. Est Scoti dist. 6. quest. 10. ante §. sed restant, existimantis esse relationem realem.

Confer esse qualitatem aliquam supernaturalem ab anima eiusque potentij realiter distinctam. Ita Scotus supra §. At vero; & communius Theologi saltem recentiores.

Hæc sententia est omnino verior & conformior Concilijs Flor. & Trid. definitibus per quædam Sacramenta imprimi in anima (characterem, id est spirituale quoddam signum indelebile, qua loquendi forma designatur aliquid reale ab anima distinctum.

Probat: quod non distinguitur realiter ab aliquo, non ita proprie dicitur imprimi in illo; cum ergo Concilia tradant characterem in anima imprimi, satis insinuant illum realiter ab anima distinctum, quia non est vlllo modo verisimile Concilia minus proprie illam vocem usurpare.

Confir. hæc impressio designat veram & realem actionem; ergo debet habere terminum realem in anima productum: non potest autem dici habere, si character nihil dicat reale; cum anima quæ secundum Concilia est subiectum characteris non possit in se produci, in se imprimi. Adde quod Concilia velint per Sacramenta, anime accedere aliquid quod ante non habebat, quodque illi imprimatur.

Confir. 2. Concilia dicunt illud signum esse indelebile, per quod rursus videntur designare aliquid reale ab anima distinctum.

Ex his patet contra Durandum, characterem non esse solam relationem rationis in anima resultantem, sed esse verum ens reale, quod est signum distinctum, & spiritualis quædam potestas; quod etiam est conformius dictis sanctorum Patrum agendum de characterē: potestque ex eo confirmari, quod sit longe perfectius deputari per realem aliquam qualitatem ad peculiaria exercitia divini cultus, quam per nudam destinationem nihil ponentem reale in deputato; ergo verius est Deum ita fecisse; quemadmodum reddit nos gratos per intrinseca ornamenta, & nos ordinat ad fidei, charitatis &c. opera per internas virtutes.

Nec obstat quod character ponatur in specie signi, quia multa entia realia possunt rationem signi participare; ut patet tum in aliis rebus, tum in iis in quibus Sacramenti ratio constituitur.

Sequitur etiam contra Scotum, non esse solam relationem realem; tum quod actio qualis est impressio characteris non tendat ad relationem, sed ad aliquid aliud ex quo resultet ratio: tum quod ratio relationis, quam ponit Scotus, non sit assignare fundamentum; tum quod ratio non ita commodè vocetur signum spirituale.

Adverte 1. hanc qualitatem esse distinctam à gratia sanctificante; quod satis patet à posteriori. Nam gratia non semper confertur quando recipitur Sacramentum, ut patet in indispósito accedente ad baptismum, qui non recipit gratiam, cum tamen recipiat characterem, cuius signum est quod non possit iteratò baptizari. 2. gratia per baptismum collata deperdi potest; character autem est indelebilis, homo per gratiam in Sacramento receptam non deputatur speciali ratione ad peculiaria divini cultus exercitia; deputatur verò per characterem, & per characterem Ordinis deputatur ad Sacramenta conficienda; per characterē Baptismi redditur habilis ad recipienda Sacramenta; per characterem Confirmationis tanquam miles Christi

deputatur ad liberam & constantem fidei professionem.

Ex quo obiter patet, quid sit character. est enim aliquod reale signum, quod vel per modum potentie passivæ, vel per modum potentie activæ, hominem destinat ad cultum divinum. Character quidem Baptismi destinatur per modum potentie passivæ ad recipienda Sacramenta; alij verò se habent per modum potentie activæ.

Adverte 2. characterem ad sui infusionem non requirere aliam dispositionem in subiecto quam requirat substantia Sacramenti; & proinde quisquis recipit Sacramentum imprimens characterem, recipit etiam characterem. Ratio est quod de lege Dei ordinaria repugnet tale Sacramentum recipi, & hominem non destinari ad divinum cultum.

Confir. Sacramenta quæ solent characterem imprimere, nunquam iterantur; ergo signum est quod quando cumque valide recipiantur, characterem imprimant.

Ex quo sequitur in Sacramentis characterem imprimentibus omnem eum qui recipit Sacramentum, recipere characterem, quatenus gratiam interdum non recipiat. Vltimò sequitur characterem æqualiter imprimi in singulis idem Sacramentum recipientibus: cum enim immediatè consequatur Sacramenti substantiam, non datur iuxta dispositionis qualitatem & præstantiam: unde ex eo capite non recipit magis & minus; nec aliud caput facili potest assignari, propter quod aliquando præstantior conferri debeat.

Difficultas est de sententia Durandi utrū aliquam notam mereatur? Suarez disputat. 11. sect. 2. asserit eam nunc non posse ab errore in fide vindicari, propter allatas Conciliorum definitiones, nunquam etiam potuisse vindicari à temeritate, quandoquidem non videtur differre ab errore hæreticorum negantium characterem imprimi, cum hi non difficulter admitterent huiusmodi relationem rationis, verum hæc censura videtur nimis gravis, pro quo

Notandum quod dum Durand. asserit characterem esse relationem rationis, solum velit excludere realem qualitatem in anima existentem, ut satis patet ex eadem questione sub finem; & proinde non velit negare conditionem quandam moralem, quæ ex divina deputatione dici possit in anima resultare, quemadmodum enim ex divina deputatione, qua Deus elegit David in regem, dictus est rex absque vlllo reali ipsi inharrente, & obtinuit dignitatem regiam tanquam aliquid morale moraliter ipsum afficiens; ita videtur Durand. velle, quod ratione Sacramenti Deus deputet hominem ad cultum divinum, quam deputationem cōsequitur in homine quædam conditio, qua homo censetur ad talem cultum destinatus, quam conditionem Dur. vocat relationem rationis, & in similibus antiqui Theologi consimili loquendi forma utuntur. Alij saltem recentiores vocant moralem conditionem, & plerique recentiores huiusmodi morales conditiones admittunt: hanc conditionem Dur. libenter admittit perpetuò manere, & proinde characterem dici indelebilem, ex his

Dico 1. hanc Durandi opinionem nullo modo coincidere cum hæreticorum sententia, nam ut omittam hæreticos negare Ordinem & Confirmationem esse Sacramenta, satis constat ipsos nolle per Ordinem deputari hominem ad Sacramenta conficienda, similiter velle eum, qui iuxta illos fuit sacerdos,

10.

Quid sit Character.

Cerollar.

Character a qualis est in omnibus.

II.

Difficultas. Sententia Durandiana notam aliquam mereatur?

12.

Iudicium auctoritatis de sententia Durandi.

posse

posse fieri laicum, & proinde nolle quidquam indelebile esse in anima sacerdotis, quidquid tandem illud sit, cum tamen Durand. sentiat Ordinem esse Sacramentum, per quod homo deputetur ad Sacramenta conficienda, ita ut illa deputatio humana potestate impediri non possit quin valide exeat in actum. Idem proportionem intelligendum de Confirmatione: similiter & de Baptismo; quem licet haeretici admittant esse Sacramentum, volunt tamen solum esse signum ad fidem, in nobis excitandam. videri potest Vasquez disp. 134. cap. 2.

Dico 2. praedictam sententiam non videri nunc censendam haeticam propter praedictas Conciliorum definitiones, quia verbum, *imprimi*, potest sine fidei detrimento paulo latius accipi, pro resultantia relationis rationis, vel concessione moralis potestatis; ergo propter hoc verbum non videtur sufficiens ostendi esse de fide characterem esse realem quandam qualitatem realiter ab anima distinctam. 2. non potest idem efficaciter ostendi esse de fide, ex eo quod in praedictis definitionibus dicitur indelebilis, quia licet esset relatio rationis, posset dici indelebilis potestate humana, in quo differret a doctoratu &c. quae humana potestate deleri possunt.

Confir. Sotus qui has definitiones non ignoravit censet Durandi sententiam non esse improbabilem, & explicat quomodo aliqua ratione saluari possit non obstantibus praedictis definitionibus.

Dices: quomodo ergo ex illis supra ostensum est characterem esse qualitatem realem realiter ab anima distinctam?

Resp. nos probasse ex vi verborum magis propria: quod quidem facit ut contrarium sit minus probabile, non tamen statim efficit haeticum. nam ad hoc posterius requiritur ut verba nulla probabilitate aliter possint explicari: quod in praesenti non ostenditur.

D V B I U M . II.

In qua specie qualitatis character reponatur?

Dico, *qualitatis*; nam cum in dubio praecedenti ex communiori Theologorum sententia sit constitutum characterem esse aliquid reale realiter ab anima distinctum, in quo fundatur ratio signi non possit autem esse substantia, tum quia substantia animae non potest inherere, tum quia character est quid supernaturale, nulla autem substantia creata est supernaturalis; non possit etiam esse quantitas, cum haec sit affectio corporalis, nullo modo proportionata animae rationali spirituali; sequitur omnino supponendum characterem esse qualitatem, quo supposito

Controvertitur inter Doctores in qua specie qualitatis reponatur, suntque variae sententiae.

Prima reponit in 4. specie, ita Marfilius in 4. quaest. 4. articulo. 1. conclusione 7. quia dicitur figura. Hac sententia est improbabilis: nam figura est terminus quantitatis, & proinde solis rebus corporalibus potest competere: character autem est res quaedam supernaturalis & spiritalis, quae solum metaphoricè dicitur figura, ex quo non coonfiscitur verè reponi in 4. specie qualitatis.

Secunda sententia censet in nulla specie rectè reponi, quia se habet per modum instrumen-

ti; reponi verò reductivè in 2. specie, ita D. Thom. hic in corp. Caiet. hic circa dubium 2. Communiter Thomistae & plures alij absolute ponunt in eadem specie.

Tertia reponit in 1. specie, ita multi Theologi cum Alensi 4. parte quaest. 19. membro 1. articulo. 2. Suarez disp. 11. sect. 3. Vasquez disp. 134. cap. 3.

Resp. & dico characterem reponi in 1. specie qualitatis.

Probat: character se habet per modum cuiusdam habitualis dispositionis, quae non oritur ex naturae principijs, per quam subiectum moraliter disponitur & deputatur ad aliquid recipiendum vel operandum; disponitur, inquam, non ex naturali rei exigentia, sed ex alterius ordinatione, scilicet Dei statuentis, vel nullus Sacramenta valde recipiat, qui non sit baptizatus; item ut nullus Sacramentum valde conficiat qui characterem Ordinis non habeat: (excipio baptismum & matrimonium, istalis autem dispositio pertinet ad 1. speciem qualitatis, ut patet ex descriptione 1. speciei in praedicationibus).

Confir. 1. character non oritur ex principijs naturae subiecti in quo est, & proinde non potest collocari in 2. specie cum potentia naturalis quae constituit 2. speciem qualitatis, oritur ex principijs naturae, sitque instrumentum naturae ab illa emanans necessitate naturali. Quod si character non sit 2. speciei qualitatis, relinquitur ut constitutur in prima; cum in nulla alia commodius possit collocari.

Confir. 2. character baptismalis non potest poni in secunda specie, eo quod sit potentia passiva. nam si res bene perpendatur, nihil ponitur in ea specie eo quod sit potentia passiva; quantitas enim quae communi sententia est immediatum subiectum accidentium materialium, & proinde respectu illorum se habet per modum potentiae passivae, non reponitur in hac specie. 2. character baptismalis non est vera potentia passiva, cum non sit subiectum receptivum Sacramenti: nam sacramentalis actio versatur circa corpus, vel saltem est quid corporale, cum tamen character sit spiritalis; ergo etiam si passiva potentia reponeretur in secunda specie, non ideo in ea reponendus esset character.

Confir. tota sacramentalis actio quoad substantiam potest exerceri circa non baptizatum; ergo non requirit characterem tanquam potentiam passivam. Neque etiam idem character requiritur propter rationem Sacramenti, cum illa non exigat potentiam passivam physicam.

De characteris Ordinis similiter ostendi potest non esse potentiam actiuam physicam, quia tota actio physica sacramentalis poni potest ab eo qui non est insignitus characteris ordinis; id verò per quod constituitur in ratione Sacramenti, non requirit potentiam actiuam physicam, ut ex dictis patet. Neque etiam est principium physicum productivum gratiae. 1. quia ipsum Sacramentum probabiliter non producit gratiam physicè. 2. ipsum Sacramentum est quod gratiam confert, unde cum non sit potentia activa physica respectu actionis sacramentalis, neque etiam est respectu effectus Sacramenti, seu gratiae. similiter dicendum characterem in ministro non esse potentiam physicam actiuam respectu alterius characteris imprimendi per Sacramentum.

Restat igitur ut character se habeat per modum

s. Thom. Caiet.

Alensi. Suarez. Vasquez.

14.

Resolutio. Character ponitur in 1. specie qualitatis.

15.

Character non est potentia physica activa vel passiva.

um potentie cuiusdam moralis, per quam subiectum reddatur capax vel ad suscipiendam validè sacramenta, vel ad eadem validè ministranda ex alterius institutione: propter quam rationem nullo modo debet reponi in secunda specie qualitatibus, sed in prima.

Dices 1. character requiritur ad substantiam actionis sacramentalis quia talis est; ergo non est reponendus in prima specie, cum in hac specie reponatur id quod non requiritur ad substantiam effectus seu actionis, sed ut facilius fiat.

Resp. neg. consequentiam, 1. propter iam dicta. 2. quia etiam aliquid necessarium ad substantiam actionis potest reponi in prima specie, ut patet in fide, charitate, & alijs virtutibus supernaturalibus, quæ non solum requiruntur ut actus supernaturalis facilius producat, sed etiam ut ponatur ipsa substantia, cum naturalis potentia, v. g. voluntas, nequeat etiam difficulter entitatem actus amoris supernaturalis ponere, nisi concurrat charitas; (vel saltem auxilium speciale), ex quibus exemplis virtutum supernaturalium potest resolutio confirmari: quod scilicet prima & secunda species qualitatibus non distinguantur ex eo capite quod in probatione consequentiae adfertur, sed ex eo quod secunda species ex naturæ principijs oriatur, prima verò non, sed aliunde adueniens subiectum disponat ad operationem.

Dices 2. nullus potest habitu bene & malè uti; atqui possumus bene & malè uti characterem, ita D. Th. hic argumento sed contra.

Resp. distinguendo maiorem, si enim intelligatur hoc sensu, quod nullus possit habitu bene vel malè uti in ordine ad mores, negatur; nam artifex potest ex malo vel bono fine opera artis facere: si verò ita intelligatur, quod nullus possit bene vel malè uti habitu in genere naturæ, in ordine ad id ad quod talis habitus inclinatur, conceditur nec inde potest concludi quod character non sit habitus, si enim ponatur principium actuum, nullus eo ita vitiose utitur, ut effectus eius non sequatur, v. g. sacerdos nunquam ita utitur characterem quin consecret, si alia requisita adfuerint, licet possit eo bene vel malè uti moraliter.

Ad minorem etiam Resp. characterem propriè non videri principium physicum, ut dictum est, sed morale, se habens per modum conditionis ex voluntate Dei requisita, ut minister validè exerceat actionem sacramentalem, est enim forma qua insignitur à Deo is qui ab eodem deputatur ad aliquam sacramenta conficienda, & proinde potius est signaculum & dispositio qua subiectum in se afficitur.

ARTICVLVS III.

Utrum character sacramentalis sit character Christi?

AFFIRMAT.

Notandum characterem sacramentalem non idcirco dici characterem Christi, quod sit similis characteri in Christo existentem, cum nullus in Christo fuerit character, quippe qui per unionem hypostaticam fuerit sacerdos; sed idcirco dici characterem Christi, quod à Christo deriuetur, & per eum fideles ordinentur ad exercitium cultus Dei & Christi, nam per characterem baptisma-

lem homo insignitur ut sit capax Sacramentorum à Christo institutorum; per characterem Confirmationis deputatur tanquam miles ad liberam fidei professionem; per characterem Ordinis deputatur ut sit minister Christi tanquam sacerdotis supremi, quemadmodum ergo character quo aliquis miles est insignitus, dicitur illius ducis, à quo & cuius militia inscriptus est: ita character sacramentalis optimè dicitur character Christi.

ARTICVLVS IV.

Utrum character sit in potentijs animæ sicut in subiecto?

18.

RESPONDET quod character sit constituendus in animæ potentia, cum sit quoddam signaculum quo anima insignitur ad suscipiendum, vel alijs tradendum ea quæ sunt diuini cultus, qui consistit in quibuldam actibus ad quos ordinantur potentia.

Notandum hac de re plures esse sententias, nam ut omittam Durand. dicentem non esse querendum in quo sit character tanquam in subiecto; hi qui ponunt characterem esse realem qualitatem, varie inter se de presenti questione opinantur.

D. Thom. hic ad 3. censet esse in intellectu, quia quæ sunt diuini cultus pertinent ad intellectum, suntque fidei quædam professio, eius sententiam communiter sequuntur Thomistæ & quidam alij.

Scotus in 4. dist. 6. quaest. 11. Dico ergo, censet esse in voluntate; tum quia character est dispositio ad gratiam, quam reponit in voluntate, tum quia est signum obligationis hominis ad Deum, homo vero obligatur per actus voluntatis.

Alij constituunt immediatè in ipsa animæ entitate seu substantia. Gabriel distin. 9. quaest. 2. artic. 3. dub. 2. quatenus dicit, etiam posita distinctione animæ ab eius potentijs, probabile esse quod character sit immediatè in animæ essentia, eamque tenent multi recentiores. Bell. lib. 2. de Sacramentis in genere cap. 19. propositione 4. Suarez disp. 11. sect. 4. in quinta sententia. Vasquez disp. 134. cap. 4.

Hæc sententia videtur verior. Ratio est quod character non sit habitus operatiuus, sed solum disponens subiectum secundum se; igitur non est ponendus in potentia operatiua. Antecedens probatur: character est signaculum quoddam quo insignitur homo deputatur ex diuina voluntate ad aliquam sacramenta suscipiendam vel conficiendam, in quo nullum designatur operationis principium; & satis patet ex dictis quod non possit esse potentia actiua physica respectu Sacramenti vel gratiæ. Consequenter probatur: habitus qui non est operatiuus, non constituitur in potentia seu subiecto immediatè operatiuo; quod ostenditur. In potentia cognoscitiua tria possunt concipi inesse, actus, species, habitus, per actum ipsa potentia vitaliter sibi representat obiectum; species concurret ex parte obiecti ad eundem actum producendum cum potentia; habitus datur vel ut coadiuuat potentiam ad actum facilius producendum, ut respectu actuum naturalium, vel ut illam eleuet ad producendos actus supernaturales. vnde patet in potentia cognitiua non inueniri habitum non operatiuum.

Resp. affir.

Varie sententia. Durand.

S. Thom.

Scot.

Gabr. Bellarm. Suarez Vasquez

19.

Resolutio Auctoris. Character videtur ponendus immediatè in anima.

In potentijs nihil est præter actum aut principium actus.

V 3

Confir.